

Agro-Nieuwsbrief

Uitgave: december 2022

Speciale uitgave: nieuw GLB (deel 2)

Inhoudsopgave

Inleiding	1
Wijzigingen/aanvullingen t.o.v. deel 1	2
Wijzigingen conditionaliteiten	2
GLMC 4 & 10: bufferstroken	2
GLMC 6: minimale bodembedekking	3
GLMC 7: gewasrotatie	3
GLMC 8: 4% niet-productief op bouwland	4
Landschapselementen	4
Doelstelling	4
Landschapselementen en GLMC 8	5
Jonge landbouwers	6
Vestigingssteun	6
Eco-regeling	7
Regio-indeling en verdeelsleutels	7
Mogelijke eco-activiteiten	7
Stapelen van eco-activiteiten	8
Simulatietool	8
Voorbeelden eco-regeling	9
Bijlagen	14
Overzicht en beschrijving eco-activiteiten	14

Inleiding

Het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) zet de agrarische wereld aan het werk. In het eerste deel van deze nieuwsbrief hebben wij u geïnformeerd over de wijzigingen in dit subsidiestelsel, de voorwaarden voor het ontvangen van subsidie (conditionaliteiten) en de opzet van de eco-regeling. Inmiddels is er veel meer bekend. Eind september is de definitieve versie van het Nationaal Strategisch Plan bekendgemaakt en begin november de Uitvoeringsregeling GLB 2023.

In het tweede deel van de nieuwsbrief over het nieuwe GLB maakt u kennis met de wijzigingen ten opzichte van het eerste deel en een aantal nieuwe aspecten. Dit deel wordt afgesloten met een aantal voorbeeldberekeningen ten aanzien van de eco-regeling.

Wijzigingen/aanvullingen t.o.v. deel 1

Wijzigingen conditionaliteiten

Er hebben wijzigingen plaatsgevonden in de conditionaliteiten GLMC 4 (bufferstroken), GLMC 6 (minimale bodembedekking), GLMC 7 (gewasrotatie) en GLMC 8 (4% niet productief op bouwland). Tevens is een nieuwe GLMC toegevoegd, namelijk GLMC 10 (bufferstroken langs droge sloten). De verplichte aanleg van bufferstroken is wel uitgesteld tot 2024.

Regio-indeling: Oldambt in regiogroep 2

Oldambt behoorde voor de eco-regeling aanvankelijk tot regiogroep 1, maar naderhand is men tot de conclusie gekomen dat deze regio beter past in regiogroep 2.

Deelnamemelding jaar 2023

Voorafgaand aan elk aanvraagjaar moet men zich aanmelden voor deelname. Eénmalig kan deze aanmelding in 2023 gelijktijdig met het indienen van de Gecombineerde opgave plaatsvinden, in de periode van 1 maart tot en met 15 mei.

Wijzigingen Conditionaliteiten

GLMC 4 & 10: Bufferstroken

Langs alle wateren zal in beginsel een bufferstrook van 3 meter gelden, met een terugvaloptie naar 1 meter als de bufferstrook op perceelniveau meer dan 4% van de oppervlakte van het topografische perceel beslaat. Indien de totale oppervlakte op perceelniveau van een bufferstrook met een breedte van 1 meter meer dan 4% van de oppervlakte van het topografische perceel landbouwgrond beslaat, kan de bufferstrook worden teruggebracht tot 0,5 meter.

Langs droge sloten (tenminste droogstaand tussen 1 april en 1 oktober) moet een bufferstrook van 1 meter toegepast worden.

De bufferstroken tellen niet mee voor de mestplaatsingsruimte.

KRW-waterlichamen

Bij waterlichamen die voor de Kaderrichtlijn Water zijn aangewezen, zal een bufferstrook van 5 meter gelden. Als in dit geval de oppervlakte van de bufferstrook meer dan 4% van het perceel landbouwgrond beslaat, mag de bufferstrook 3 meter zijn. Daarnaast is er een verdere terugvaloptie naar 1 meter, als de bufferstrook van 3 meter meer dan 4% van de oppervlakte van het topografische perceel beslaat en het waterlichaam (sloot) niet breder is dan 10 meter.

Ecologisch kwetsbare waterlopen

De bufferstrook voor ecologisch kwetsbare waterlopen bedraagt in alle gevallen 5 meter. De terugvalopties gelden hier niet, Deze waterlopen zijn aangewezen in bijlage I van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet.

Bufferstroken voor bepaalde teelten

Daarnaast geldt dat de huidige verplichte breedte van bufferstroken voor bepaalde specifieke teelten (zoals beschreven in het Activiteitenbesluit milieubeheer) de minimumbreedte blijft:

- 1,5 meter bij aardappelen, uiten, bloembollen en bloemknollen, aardbeien, asperges, prei, schorseneren, sla, vaste planten en in neerwaartse richting te bespuiten boomkwekerijgewassen. Bij toepassing driftreductie: 1 meter;
- 0,5 meter bij o.a. granen, gras, maïs en bieten.

Kaartlaag

RVO ontwikkelt een aparte kaartlaag, waarop de toe te passen bufferstroken te zien zijn. De grondgebruiker krijgt de mogelijkheid om aan te geven het hier niet mee eens te zijn. De bufferstrook hoeft alleen maar als een apart perceel ingetekend te worden, indien er een ander gewas op wordt geteeld of als de bufferstrook als eco-activiteit wordt ingezet.

Andere teelt op bufferstroken

Op de bufferstroken moet in principe een ander gewas geteeld worden dan op het perceel zelf (met uitzondering van gras). In 2023 is een andere teelt vanuit het GLB niet noodzakelijk. De nu geldende

teeltvrije zones (activiteitenbesluit milieubeheer, waar variatie verplicht is) blijven van kracht. In sommige gevallen zullen in het kader van het GLB bredere bufferstroken aangehouden moeten worden dan de geldende teeltvrije zones. In dat geval mag de hoofdteelt wel staan op het gedeelte waarop de bufferstrook breder is. Er mogen dan echter geen gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen toegepast worden, beweiding is wel mogelijk.

Uitstel aanleg bufferstroken tot 2024

De minister van LNV heeft begin december aangegeven dat de verplichting tot de aanleg van bufferstroken is uitgesteld tot 2024, omdat de benodigde aanpassing van het Activiteitenbesluit milieubeheer en de goedkeuringsprocedure naar verwachting ongeveer tien maanden vergen. Daarmee hebben de bufferstroken ook nog geen gevolgen voor de mestplaatsingsruimte in 2023. Wel zal bij de inzaai van wintergewassen vóór 1 januari 2024 al rekening moeten worden gehouden met dat er op 1 januari 2024 een bufferstrook aanwezig moet zijn op het perceel.

Let op!

Een topografisch perceel kan bestaan uit meerdere gewaspercelen met verschillende gebruikers. De 4%-regeling wordt toegepast op het topografische perceel. Dit kan ertoe leiden dat op de bufferstrook op het topografisch perceel minder dan 4% bedraagt, maar bij een bepaald gewasperceel meer dan 4%. In dat geval is de terugvaloptie niet van toepassing.

Let op!

Indien een bufferstrook wordt ingezet als niet-productief areaal in het kader van GLMC8 en/of als eco-activiteit 'bufferstrook met kruiden', mag deze niet meer worden beweid of gemaaid ten behoeve van veevoer. Alleen maaien ter bevordering van biodiversiteit is toegestaan.

GLMC 6: minimale bodembedekking

Oorspronkelijk schreef conditionaliteit GLMC 6 voor dat op niet-productieve gronden tussen 31 mei en 31 augustus een groenbemester geteeld moest worden. Deze conditionaliteit is uitgebreid met de verplichting de bodem in de herfst en winter bedekt te houden.

In de herfst/winter zijn de volgende regels van toepassing:

1. Vanaf 16 september tot 1 februari is het niet toegestaan grasland of blijvende teelten te vernietigen, met uitzondering van:
 - Vernietiging grasland tot 30 november, indien direct daarna lentebloembollen worden geplant;
 - Vernietiging grasland op klei van 1 november t/m 31 december, indien de volgende teelt geen gras is;
 - Vernietiging grasland in verband met aanplant landschapselementen, mits de Nederlandse mestwetgeving dit toestaat. Dit laatste is op dit moment niet het geval;
 - Kwekerijen/boomteelt.
2. Van oktober tot 1 februari wordt op zand- en lössgronden voor teelten op bouwland anders dan grasland, een vanggewas gecombineerd met een gedifferentieerde korting op de stikstofgebruiksnorm in het daaropvolgende jaar, tenzij het een meerjarig gewas is of een wintergewas;
3. Na de maïsteelt op zand- en lössgronden en vanaf 2024 op nog aan te wijzen klei- en veengronden is het verplicht tot 1 februari een vanggewas te telen;
Tip: door het vanggewas te laten staan tot 1 maart, de keuze van het juiste vanggewas en het zonder vooraf doodspuiten onderwerken hiervan, kan het vanggewas ingezet worden voor de eco-activiteit 'Groenbedekking';
4. Op kleigronden is het verplicht om tussen 1 augustus en 1 november, op minimaal 80% van het landbouwareaal op bedrijfsniveau minimaal acht weken bodembedekking te hebben. Deze bedekking kan, na oogst van het hoofdgewas, bestaan uit een ingezaaid wintergewas, een vanggewas, stoppels, mulchen, plantenresten of groenbemester.

Toezegging minister

De minister van LNV heeft toegezegd dat ten aanzien van de voorgeschreven bedekking in de winterperiode het verplichte aantal weken niet aaneengesloten hoeft te zijn en de bedekking ook niet beperkt hoeft te worden tot een van de aangegeven mogelijkheden. Indien als gevolg van agrarisch natuurbeheer op basis van de subsidieregeling ANLb of de Catalogus Groenblauwe diensten beheer wordt uitgevoerd, is het inzaaien met een groenbemester en de bodembedekking op zware of andere kleigrond niet verplicht.

GLMC 7: Gewasrotatie

Eén van de conditionaliteiten (GLMC's) in het nieuwe Gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) is GLMC 7 'gewasrotatie'. Hiervoor geldt in 2023 een vrijstelling voor alle bedrijven. De invulling van deze GLMC is verder behoorlijk gewijzigd ten opzichte van de eerste plannen. Gewasrotatie moet zorgen voor een goede bodemgezondheid: het voorkomen van ziektes en verbetering van de structuur van de bodem.

Verplichting

De gewasrotatieverplichting houdt in dat vanaf 2024 voor alle grondsoorten gewasrotatie op perceel-niveau toegepast moet worden. In 2024 wordt gekeken naar de gewassen in 2023. Dit betekent dat vanaf 2023:

- Elk jaar op minimaal 1/3 van het bouwland een ander gewas als hoofdteelt geteeld moet worden of er moeten een of meer volgteelten na de hoofdteelt geteeld worden;
- Eens per vier jaar een ander gewas als hoofdteelt op een perceel geteeld moet worden;
- Het op zand- en lössgrond verplicht is om eens per vier jaar een rustgewas als hoofdteelt te telen. Vanaf 2027 wordt dit eens per drie jaar.

De jaarlijks verplichte gewasrotatie op minimaal 1/3 van het areaal kan ook worden ingevuld met een of meerdere volgteelten na de hoofdteelt binnen hetzelfde kalenderjaar, mits geteeld tot de inzaai van het hoofgewas van het volgende jaar en de volgteelt bestaat uit een andere gewassoort dan de hoofdteelt.

Vrijstellingen

Er gelden (vanaf 2024) de volgende vrijstellingen:

- Wanneer meer dan 75% van het totale bouwland wordt gebruikt voor de productie van grassen of andere kruidachtige voedergewassen, braak ligt, wordt gebruikt voor de teelt van vlinderbloemige gewassen of een combinatie van deze toepassingen;
- Wanneer meer dan 75% van het subsidiabele landbouwareaal blijvend grasland is, wordt gebruikt voor de productie van grassen of andere kruidachtige voedergewassen, natte teelt of een combinatie van deze toepassingen;
- Percelen die gebruikt worden voor meerjarige gewassen, grassen en andere kruidachtige voedergewassen of braak, tellen op bedrijfsniveau wel mee voor de rotatieverplichting, maar hoeven op perceelsniveau niet te roteren;
- Biologische boeren die zijn gecertificeerd (en niet in omschakeling);
- Bij deelname aan het ANLb, waarbij bovenstaande voorwaarden/verplichtingen niet aansluiten;
- Percelen in de regio's Oldambt en Hoekse Waard met continue teelt van wintertarwe, wintergerst, winterkoolzaad of winteraapzaad zijn vrijgesteld van de jaarlijkse rotatie als gewasdiversificatie wordt toegepast. Dit houdt in dat op bouwland minimaal drie teelten worden toegepast, het hoofgewas (één van de vier genoemde gewassen) op maximaal 75% van het bouwland staat en de derde teelt op minimaal 5% van het bouwland staat.

GLMC 8: 4% niet productief op bouwland

De verplichting om 4% van het bouwland niet productief te laten (GLMC 8) is een jaar uitgesteld. De reden hiervoor is de oorlog in Oekraïne en de daaruit voortvloeiende problemen met de voedselzekerheid. In plaats daarvan geldt in 2023 dat op maximaal 96% van het bouwland maïs, soja of kortlopend hakhout geteeld mag worden. Wel moeten de landschapselementen in stand worden gehouden en mag er niet gesnoeid worden in de broedperiode.

Echter, wanneer een landbouwer een niet-productieve activiteit (groene braak of bufferstrook met kruiden langs grasland/bouwland) wil inzetten in de eco-regeling, mag deze geen vergoeding voor 'gederfde inkomsten' ontvangen als nog niet is voldaan aan de 4%-eis van niet-productief areaal uit GLMC 8a. Zolang niet aan de 4%-eis is voldaan, gelden voor deze eco-activiteiten wel de punten, maar niet de waarde. Voor het deel dat boven de 4% uitkomt, telt de waarde wel mee.

Landschapselementen

Doelstelling

Momenteel bestaat 3,5% van het landbouwareaal uit landschapselementen, een percentage dat volgens de Europese Biodiversiteitsstrategie omhoog moet naar 10% om het biodiversiteitsverlies een halt toe te roepen. Eén van de doelen van het GLB is daarom meer landbouwgronden te hebben met landschapselementen als houtwallen, bomen en heggen. Daarom kunnen deze elementen meetellen als subsidiabele grond en kunnen landschapselementen ingezet worden voor de eco-regeling.

Landschapselementen en GLMC 8

Een bedrijf met bouwland moet vanaf 2024 ten minste 4% van het bouwland niet-productief laten. Dit kan worden ingevuld met landschapselementen die grenzen aan het bij het bedrijf in gebruik zijnde bouwland én waarover de landbouwer het beheer heeft. Aangrenzend houdt in dat het landschapselement op of binnen vijf meter van het bouwland ligt of direct grenst aan een landschapselement dat binnen vijf meter van het bouwland ligt.

Bij de landschapselementen wordt gerekend met weegfactoren. Dat betekent dat de oppervlakte van een element 1 tot 2 keer meetelt voor de bepaling van het niet-productieve areaal. Bij bepaalde elementen gelden ook standaardoppervlaktes en minimale en maximale afmetingen.

Landschapselement	Weeg-factor	Standaard-oppervlakte	Minimale afmeting breedte/opp.	Maximale afmeting breedte/opp.
Sloot	1,0			
Sloot grenzend aan beheerde rand of natuurvriendelijke oever	2,0			
Beheerde akkerrand (inzaai)	1,5		3 m	20 m
Onbeheerde akkerrand, bufferstrook of groene braak (spontane opkomst)	1,0		0,5 m	20 m
Stroken bouwland langs bos	1,0			20 m
Schouwpad	1,0		0,5 m	20 m
Heggen, houtwallen	2,0			
Geïsoleerde boom/knotboom	1,5	20 m ² p. boom		
Boomgroepen	1,5			1,5 ha
Groene braak (inzaai)	1,5			
Groene braak (spontane opkomst)	1,0			
Rietzoom	1,5			
Tuunwallen	1,0			
Zandwallen	1,0			
Vijvers/poelen (niet direct aangesloten op waterloop)	1,5			0,5 ha
Plas-dras op bouwland	1,0		0,1 ha	
Natuurvriendelijke oever	1,5		3 m min. 25 m lang	10 m

Let op!

Het gaat hierbij om landschapselementen die liggen op of grenzen aan het bij het bedrijf in gebruik zijnde bouwland én waarover de landbouwer het beheer heeft.

Jonge landbouwers

In het huidige GLB kunnen jonge landbouwers in aanmerking komen voor een extra hectaresteen. Deze steun komt in het nieuwe GLB te vervallen. Er geldt een overgangsregeling voor jonge landbouwers die onder het huidige regime deze aanvullende inkomenssteun al ontvangen (zie deel 1 van deze nieuwsbrief). In plaats van de aanvullende inkomenssteun wordt in het nieuwe GLB een nieuwe subsidie ingevoerd: de vestigingssteun.

Vestigingssteun

Deze steun is bedoeld voor jonge landbouwers die een bedrijf zijn gestart of een bedrijf geheel of gedeeltelijk hebben overgenomen. Zij kunnen een steunbedrag van minimaal € 25.000 krijgen. De steun-aanvraag moet vergezeld zijn van een bedrijfsplan. De aanvraag moet binnen een jaar na het starten of overnemen van het bedrijf ingediend worden.

Selectie en rangschikking

Aanvragen worden gerangschikt en afgehandeld op volgorde van binnenkomst.

Voorwaarden

De jonge landbouwer moet ten eerste voldoen aan de generieke definitie van een jonge landbouwer:

- jonger dan 40 jaar;
- als natuurlijk persoon uitoefenen van een landbouwbedrijf op eigen naam;
- (mede) belast met de dagelijkse bedrijfsvoering;
- blokkerende zeggenschap hebben.

Daarnaast gelden aanvullende specifieke voorwaarden voor de vestigingssteun:

- de jonge landbouwer krijgt het bedrijf juridisch en economisch, geheel of gedeeltelijk, op basis van een ondertekende akte, in eigendom;
- de jonge landbouwer is betrokken bij de dagelijkse bedrijfsvoering (min. 1.225 uur per jaar);
- de jonge landbouwer heeft de grootste zakelijke en bedrijfsmatige zeggenschap en verantwoordelijkheid in het bedrijf;
- de jonge landbouwer voldoet aan de gestelde eisen voor de vakbekwaamheid en/of – vaardigheden.

Gedeeltelijke overname

Een gedeeltelijke overname is het moment waarop de jonge landbouwer meer dan 50% van het bedrijf economisch en juridisch in eigendom krijgt door meer dan 50% van de overnamesom te financieren. De koopakte is ondertekend en het bedrijf staat mede op naam van deze persoon.

Levensvatbare bedrijven

De vestigingssteun is bedoeld voor bedrijven met toekomstperspectief. De ondergrens wordt gelegd bij een standaardverdien capaciteit (SVC) van € 15.000. De SVC geeft, op basis van standaarden, een beeld van de vergoeding voor de inzet van arbeid en kapitaal die een bedrijf gemiddeld in een jaar behaalt met de agrarische productie.

Bedrijfsplan

In het bedrijfsplan moet de jonge landbouwer aangeven wat de situatie van het bedrijf is op het moment van overname. Vervolgens moet de gewenste ontwikkeling van het bedrijf geschetst worden met daarbij opgenomen de te behalen mijlpalen per jaar, voor een periode van vijf jaar. De steun moet bijdragen aan:

- de gewenste ontwikkeling van het bedrijf;
- versterking van de veerkracht ervan;
- een of meer van de GLB-doelen;
- verduurzaming van de land- en tuinbouw in Nederland.

Voor het bedrijfsplan wordt een format ontwikkeld. Het plan moet in elk geval aantonen dat het steunbedrag wordt besteed aan:

- de aankoop/overname van bestaande bedrijfsinventaris;
- de aankoop van landbouwbedrijfsgebouwen, en/of;
- de overname van aandelen van een rechtspersoon.

Ecoregeling

Regio-indeling en verdeelsleutels

Nederland wordt in 2023 en 2024 verdeeld in twee regiogroepen: Oost-Nederland (regiogroep 1) en West-Nederland (regiogroep 2). Regiogroep 1 bestaat uit de Veenkoloniën, Oostelijke beekdalen en ontginningen en Zuidelijke beekdalen en ontginningen. Tot regiogroep 2 behoren: Bouwhoek, Hogeland en Oldambt, Noordelijk Weidegebied, Flevopolders, Westelijk Holland en Zuidwestelijke Delta en Rivierenland. In de eerste editie van deze extra nieuwsbrief werd nog vermeld dat Oldambt tot regiogroep 1 behoorde, maar nadien is geconcludeerd dat deze regio beter past binnen regiogroep 2. In beide regiogroepen moet voor de eco-regeling in 2023 minimaal 4,5 punten per hectare behaald worden en in 2024 minimaal 5 punten. De onderverdeling over de verschillende eco-doelen is echter verschillend (zie onderstaande tabel).

Tabel: benodigde punten per eco-doel per hectare per regiogroep

<i>Eco-doel</i>	<i>Regiogroep 1</i>		<i>Regiogroep 2</i>	
	2023	2024	2023	2024
Klimaat	1,50	1,50	1,25	1,25
Bodem en lucht	0,75	0,75	1,25	1,25
Water	0,75	0,75	0,75	0,75
Landschap	0,25	0,50	0,50	0,75
Biodiversiteit	1,25	1,50	0,75	1,00
Totaal	4,50	5,00	4,50	5,00

Mogelijke eco-activiteiten

In 2023 kan een keuze gemaakt worden uit de volgende eco-activiteiten:

Categorie: hoofdteelt

- gras/klaver
- grasland met kruiden
- langjarig gras
- meerjarige teelt
- natte teelt
- rustgewas
- stikstofbindend gewas/eiwitgewas
- strokenteelt
- vezelgewas
- vroeg oogsten rooigewas (uiterlijk 31 augustus)
- vroeg oogsten rooigewas (uiterlijk 31 oktober)

Categorie: bodem/gewas

- groenbedekking
- onderzaai vanggewas

Categorie: veemaatregelen

- verlengde weidegang overdag
- verlengde weidegang dag en nacht

Categorie: teeltmaatregelenurzaam bedrijf

- Biologisch bedrijf (SKAL)

Categorie: niet productief landbouwgrond

- bufferstrook met kruiden langs bouwland

- bufferstrook met kruiden langs grasland
- groene braak
- houtig element (heg, haag, struweel)
- overige houtige elementen

Categorie: duurzaam bedrijf

- Biologisch bedrijf (SKAL)

Een uitgebreide beschrijving van de eco-activiteiten is als bijlage opgenomen.

Stapelen van eco-activiteiten

Er kunnen soms meerdere eco-activiteiten op één perceel uitgevoerd worden. Dit is met name het geval op graslandpercelen. In sommige gevallen kunnen deze eco-activiteiten gecombineerd worden voor de punten en de waarde.

Activiteiten zijn niet hetzelfde en kunnen ook niet worden gecombineerd. Activiteiten sluiten elkaar uit.

Voorbeelden:

- bufferstrook met kruiden langs grasland in combinatie met langjarig grasland of weidegang;
- gras/klaver en grasland met kruiden.

Activiteiten gaan samen en leveren eenzelfde handeling op

Voor de berekening worden de hoogste punten per subdoel en de hoogste waarde gebruikt.

Voorbeelden:

- rustgewas in combinatie met stikstofbindend gewas (bijv. bij luzerne) of groene braak;
- rustgewas en groene braak;
- langjarig grasland in combinatie met grasland met kruiden of gras/klaver.

Activiteiten zijn niet hetzelfde en aanvullend op elkaar

In dit geval tellen beide activiteiten mee voor de punten en de waarde.

Voorbeelden:

- strokenteelt in combinatie met rustgewas of stikstofbindend gewas;
- weidegang in combinatie met langjarig gras, grasland met kruiden of gras/klaver.

Simulatietool RVO

RVO heeft een simulatietool ontwikkeld waarmee bekeken kan worden of het bouwplan voldoet aan de conditionaliteiten en wat het effect is van het uitvoeren van bepaalde eco-activiteiten op de uitbetaling. Deze tool is te gebruiken door in te loggen in Mijn Dossier. Vervolgens wordt het bestaande bouwplan automatisch ingelezen. Wel zullen de landschapselementen handmatig moeten worden toegevoegd.

Voorbeelden eco-regeling

Voorbeeld 1: melkveebedrijf

Een melkveebedrijf in regiogroep 2 heeft in totaal 50 ha grond (klei) in gebruik, waarvan 20 ha langjarig grasland, 19 ha tijdelijk grasland, 2 ha grasland met kruiden en 9 ha maïs. Het bedrijf weidt overdag en 's nachts (18 uur) gedurende een half jaar. Na maïs wordt een groenbemester (bladrammenas) ingezaaid dat tot 1 maart blijft staan.

Stap 1: De instapeis, de schijf van vijf

Volgens de bij het bedrijf behorende verdeelsleutel moet per doel het volgende aantal punten behaald worden (afgerond):

• klimaat:	50 x 1,25	63 punten
• bodem/lucht:	50 x 1,25	63 punten
• water:	50 x 0,75	38 punten
• landschap:	50 x 0,50	25 punten
• biodiversiteit:	50 x 0,75	38 punten

Dit bedrijf behaalt het volgende aantal punten en waarde (afgerond):

<i>Eco-activiteit</i>	<i>klimaat</i>	<i>bodem/ lucht</i>	<i>water</i>	<i>land- schap</i>	<i>biodiver- siteit</i>	<i>waarde</i>
Langjarig grasland	20 x 4	20 x 4	20 x 3	20 x 1	20 x 1	20 x € 91
Grasland met kruiden	2 x 2	2 x 4	2 x 1	2 x 3	2 x 1	2 x € 181
Weidegang dag en nacht	41 x 3	41 x 4	41 x 0	41 x 2	41 x 2	41 x € 43
Groenbedekking	9 x 2	9 x 3	9 x 3	9 x 1	9 x 1	9 x € 51
Totaal aantal punten/waarde	225	279	89	117	113	€ 4.404
Benodigd aantal punten	63	63	38	25	38	

Dit bedrijf behaalt op alle doelen voldoende punten. Dit betekent dat het in principe in aanmerking komt voor de eco-premie (instapeis). De totale waarde van de uitgevoerde eco-activiteiten bepaalt vervolgens de hoogte van de eco-premie (stap 2).

Stap 2: bepaling bronzen, zilveren of gouden eco-premie

Voor het niveau goud moet de waarde van de eco-activiteiten minimaal € 10.000 (50 ha x € 200 per ha) bedragen. Voor zilver en brons zijn deze bedragen minimaal € 5.000 (50 ha x € 100 per ha) resp. € 3.000 (50 ha x € 60 per ha). De gerealiseerde waarde is in dit geval € 4.404. Dat betekent dat het bedrijf in aanmerking komt voor het niveau 'brons' en de uit te betalen eco-premie € 3.000 bedraagt.

Opmerkingen

- Zonder weidegang zou dit bedrijf onvoldoende punten behalen voor landschap en biodiversiteit, waardoor niet aan de instapeis wordt voldaan. Dat betekent dat in dat geval het bedrijf niet voor de eco-premie in aanmerking komt.
- Dit bedrijf zou het niveau 'zilver' kunnen halen door:
 - o 0,30 ha grasland in te zaaien met een stikstofbindend gewas, bijvoorbeeld luzerne of klaver, of;
 - o 0,15 ha heg/haag/struweel;
 - o 0,16 ha groene braak.
- Dit bedrijf zou het niveau 'goud' kunnen halen door:
 - o 2,50 ha grasland in te zaaien met een stikstofbindend gewas, bijvoorbeeld luzerne of klaver.

Voorbeeld 2: akkerbouwbedrijf

Een akkerbouwbedrijf in regiogroep 2 heeft in totaal 50 ha grond (klei) in gebruik, waarvan:

- 16 ha aardappelen
- 8 ha wintertarwe (rustgewas)
- 8 ha suikerbieten (oogst voor 1 november)
- 8 ha zaaiuien
- 8 ha winterpeen
- 0,5 ha sloten
- 1,5 ha bufferstrook

Met 0,5 ha sloten en 1,5 ha bufferstrook wordt voldaan aan GLMC8 (4% niet productief op bouwland). Voor de basispremie behoeft in 2023 niet te worden voldaan aan deze conditionaliteit, maar voor de eco-regeling wel.

Stap 1: De instapeis, de schijf van vijf

Volgens de bij het bedrijf behorende verdeelsleutel moet per doel het volgende aantal punten behaald worden (afgerond):

• klimaat:	50 x 1,25	63 punten
• bodem/lucht:	50 x 1,25	63 punten
• water:	50 x 0,75	38 punten
• landschap:	50 x 0,50	25 punten
• biodiversiteit:	50 x 0,75	38 punten

Dit bedrijf behaalt het volgende aantal punten en waarde (afgerond):

<i>Eco-activiteit</i>	<i>klimaat</i>	<i>bodem/ lucht</i>	<i>water</i>	<i>land- schap</i>	<i>biodiver- siteit</i>	<i>waarde</i>
Rustgewas	8 x 4	8 x 4	8 x 4	8 x 2	8 x 2	8 x € 60
Vroeg oogsten rooigewas	8 x 0	8 x 3	8 x 0	8 x 0	8 x 0	8 x € 177
Groenbedekking	16 x 2	16 x 3	16 x 3	16 x 1	16 x 1	16 x € 51
Bufferstrook met kruiden	1,5 x 2	1,5 x 4	1,5 x 4	1,5 x 30	1,5 x 60	1,5 x € 0
Totaal aantal punten/waarde	67	110	86	77	122	€ 2.712
Benodigd aantal punten	63	63	38	25	38	

Dit bedrijf behaalt op alle doelen voldoende punten. Dit betekent dat het in principe in aanmerking komt voor de eco-premie (instapeis). De totale waarde van de uitgevoerde eco-activiteiten bepaalt vervolgens de hoogte van de eco-premie (stap 2).

Stap 2: bepaling bronzen, zilveren of gouden eco-premie

Voor het niveau goud moet de waarde van de eco-activiteiten minimaal € 10.000 (50 ha x € 200 per ha) bedragen. Voor zilver en brons zijn deze bedragen minimaal € 5.000 (50 ha x € 100 per ha) resp. € 3.000 (50 ha x € 60 per ha). De gerealiseerde waarde is in dit geval € 2.712. Dat betekent dat dit bedrijf geen eco-premie ontvangt.

Opmerkingen

- De bufferstrook wordt in dit geval gebruikt om te voldoen aan GLMC8, een wettelijke vereiste, en telt daarom niet mee voor de waarde
- Dit bedrijf zou het niveau 'brons' kunnen halen door:
 - o de teelt van 0,15 ha stikstofbindend gewas, bijvoorbeeld luzerne, of;
 - o 0,3 ha extra bufferstrook met kruiden.
- Dit bedrijf zou het niveau 'zilver' kunnen halen door:
 - o de teelt van 1,0 ha stikstofbindend gewas, bijvoorbeeld luzerne.

Voorbeeld 3: weidebedrijf

Een bedrijf met zoogkoeien, schapen en paarden heeft in totaal 10 ha blijvend grasland in gebruik in regiogroep 1.

Stap 1: De instapeis, de schijf van vijf

Volgens de bij het bedrijf behorende verdeelsleutel moet per doel het volgende aantal punten behaald worden (afgerond):

• klimaat:	10 x 1,50	15 punten
• bodem/lucht:	10 x 0,75	8 punten
• water:	10 x 0,75	8 punten
• landschap:	10 x 0,25	3 punten
• biodiversiteit:	10 x 1,25	13 punten

Dit bedrijf behaalt het volgende aantal punten en waarde (afgerond):

<i>Eco-activiteit</i>	<i>klimaat</i>	<i>bodem/ lucht</i>	<i>water</i>	<i>land- schap</i>	<i>biodiver- siteit</i>	<i>waarde</i>
Langjarig grasland	10 x 4	10 x 4	10 x 3	10 x 1	10 x 1	10 x € 91
Totaal aantal punten/waarde	40	40	30	10	10	€ 910
Benodigd aantal punten	15	8	8	3	12	

Dit bedrijf behaalt onvoldoende punten voor biodiversiteit, waardoor niet voldaan wordt aan de instapeis en er dus geen eco-premie kan worden uitbetaald.

Stap 2: bepaling bronzen, zilveren of gouden eco-premie

Voor het niveau goud moet de waarde van de eco-activiteiten minimaal € 2.000 (10 ha x € 200 per ha) bedragen. Voor zilver en brons zijn deze bedragen minimaal € 1.000 (10 ha x € 100 per ha) resp. € 600 (10 ha x € 60 per ha). De gerealiseerde waarde is in dit geval € 910. Hoewel bijna het drempelbedrag voor het niveau 'zilver' wordt gehaald, ontvangt het bedrijf geen eco-premie omdat niet aan de instapeis is voldaan.

Opmerkingen

- Dit bedrijf zou wel aan de instapeis voldoen en het niveau 'brons' kunnen halen door:
 - o 0,1 ha houtig element, of;
 - o 0,1 ha bufferstrook met kruiden langs grasland.
 - o Niet door het telen van grasland met kruiden, omdat deze eco-activiteit niet gestapeld kan worden met de eco-activiteit langjarig grasland en hetzelfde aantal punten oplevert voor biodiversiteit.
- Dit bedrijf zou wel aan de instapeis voldoen en het niveau 'zilver' kunnen halen door:
 - o 0,1 ha heg/haag/struweel, of;
 - o 0,2 ha bufferstrook met kruiden langs grasland.
- Dit bedrijf zou het niveau 'goud' kunnen halen door:
 - o 0,3 ha heg/haag/struweel.
- In regiogroep 2 zou dit bedrijf met alleen 10 ha langjarig grasland wel voldoende punten halen voor alle vijf doelen, waarmee voldaan wordt aan de instapeis. De eco-premie zou dan in totaal € 600 bedragen.

Voorbeeld 4: intensieve veehouderij

Een bedrijf met pluimvee, varkens en vleeskalveren heeft in totaal 6 ha grond (zand, regiogroep 1) in gebruik, waarvan 1 ha blijvend grasland en 5 ha maïs. Na maïs wordt een groenbemester (bladrammenas) ingezaaid dat tot 1 maart blijft staan.

Dit bedrijf voldoet niet aan GLMC 8 (2023: max. 96% maïs op bouwland) en ontvangt daardoor zowel geen basispremie als eco-premie. Als dit bedrijf 0,25 ha maïs zou vervangen door tijdelijk grasland, wordt wel aan GLMC 8 voldaan. In 2024 moet deze 0,25 ha niet productief zijn.

Stap 1: De instapeis, de schijf van vijf

Volgens de bij het bedrijf behorende verdeelsleutel moet per doel het volgende aantal punten behaald worden (afgerond):

• klimaat:	6 x 1,50	9 punten
• bodem/lucht:	6 x 0,75	5 punten
• water:	6 x 0,75	5 punten
• landschap:	6 x 0,25	2 punten
• biodiversiteit:	6 x 1,25	8 punten

Dit bedrijf behaalt het volgende aantal punten en waarde (afgerond):

<i>Eco-activiteit</i>	<i>klimaat</i>	<i>bodem/ lucht</i>	<i>water</i>	<i>land- schap</i>	<i>biodiver- siteit</i>	<i>waarde</i>
Langjarig grasland	1 x 4	1 x 4	1 x 3	1 x 1	1 x 1	1 x € 91
Groenbedekking	4,75 x 2	4,75 x 3	4,75 x 3	4,75 x 1	4,75 x 1	4,75 x € 51
Totaal aantal punten/waarde	13	18	17	6	6	€ 333
Benodigd aantal punten	9	5	5	2	8	

Dit bedrijf behaalt onvoldoende punten voor biodiversiteit, waardoor niet voldaan wordt aan de instapeis en er dus geen eco-premie kan worden uitbetaald.

Stap 2: bepaling bronzen, zilveren of gouden eco-premie

Voor het niveau goud moet de waarde van de eco-activiteiten minimaal € 1.200 (6 ha x € 200 per ha) bedragen. Voor zilver en brons zijn deze bedragen minimaal € 600 (6 ha x € 100 per ha) resp. € 360 (6 ha x € 60 per ha). De gerealiseerde waarde is in dit geval € 333. Omdat niet aan de instapeis is voldaan, ontvangt het bedrijf geen eco-premie.

Opmerkingen

- Er wordt geen waarde aan de eco-activiteit 'groenbedekking' toegekend, indien het telen van een vanggewas na de oogst van de hoofdteelt al verplicht is, bijvoorbeeld vanuit de mestwetgeving. Het telen van een vanggewas na maïs op zand is in dit geval verplicht.
- Dit bedrijf zou wel aan de instapeis kunnen voldoen en het niveau 'brons' kunnen halen door:
 - o 0,07 ha heg/haag/struweel, of;
 - o op minimaal 3 ha maïs het vanggewas als onderzaai in te zaaien. Het vanggewas moet dan vanaf de oogst wel voldoende bodembedekkend zijn.
 - o de teelt van 0,5 ha tarwe als rustgewas in plaats van maïs, gevolgd door een groenbedekker.
- Dit bedrijf zou wel aan de instapeis kunnen voldoen en het niveau 'zilver' kunnen halen door:
 - o 0,05 ha heg/haag/struweel en 2,9 ha tarwe als rustgewas in plaats van maïs, gevolgd door een groenbedekker.
- Dit bedrijf zou wel aan de instapeis kunnen voldoen en het niveau 'goud' kunnen halen door:
 - o 0,10 ha overig houtig element en 0,5 ha luzerne in plaats van maïs;
 - o In regiogroep 2 zou dit bedrijf kunnen volstaan met 0,5 ha luzerne in plaats van maïs.

Voorbeeld 5: keuze eco-regeling of ANLb

Een bedrijf in regiogroep 2 heeft 20 ha grond in gebruik, waarvan:

- 17 ha langjarig grasland
- 0,5 ha kruidenrijk, tijdelijk grasland
- 2,4 ha tijdelijk grasland
- 0,1 ha heg

Het bedrijf heeft de keuze om een perceel kruidenrijk grasland te laten meetellen voor de ANLb (botanisch grasland, premie € 480 voor 0,4 ha) of voor de eco-regeling.

Stap 1: De instapeis, de schijf van vijf

Volgens de bij het bedrijf behorende verdeelsleutel moet per doel het volgende aantal punten behaald worden (afgerond):

• klimaat:	20 x 1,25	25 punten
• bodem/lucht:	20 x 1,25	25 punten
• water:	20 x 0,75	15 punten
• landschap:	20 x 0,50	10 punten
• biodiversiteit:	20 x 0,75	15 punten

Dit bedrijf behaalt het volgende aantal punten en waarde (afgerond):

<i>Eco-activiteit</i>	<i>klimaat</i>	<i>bodem/ lucht</i>	<i>water</i>	<i>land- schap</i>	<i>biodiver- siteit</i>	<i>waarde</i>
Langjarig grasland	17 x 4	17 x 4	17 x 3	17 x 1	17 x 1	17 x € 91
Kruidenrijk grasland	0,4 x 2	0,4 x 4	0,4 x 1	0,4 x 3	0,4 x 1	0,4 x € 181
Heg	0,1 x 4	0,1 x 2	0,1 x 0	0,1 x 40	0,1 x 60	0,1 x € 4.221
Totaal aantal punten/waarde	69	70	52	23	24	€ 2.041
Benodigd aantal punten	25	25	15	10	15	

Uitgangspunt is hierbij dat het kruidenrijk grasland niet wordt aangemeld voor deelname aan de ANLb-regeling.

Dit bedrijf behaalt op alle doelen voldoende punten. Dit betekent dat het bedrijf in principe in aanmerking komt voor de eco-premie (instapeis). De totale waarde van de uitgevoerde eco-activiteiten bepaalt vervolgens de hoogte van de eco-premie (stap 2).

Stap 2: bepaling bronzen, zilveren of gouden eco-premie

Voor het niveau goud moet de waarde van de eco-activiteiten minimaal € 4.000 (20 ha x € 200 per ha) bedragen. Voor zilver en brons zijn deze bedragen minimaal € 2.000 (20 ha x € 100 per ha) resp. € 1.200 (20 ha x € 60 per ha). De gerealiseerde waarde is in dit geval € 2.041. Dat betekent dat het bedrijf in aanmerking komt voor het niveau 'zilver' en de uit te betalen eco-premie € 2.000 bedraagt.

Wanneer dit bedrijf met het perceel kruidenrijk grasland wel deelneemt aan de ANLb-regeling wijzigt het aantal behaalde punten voor de vijf doelen niet, maar telt de waarde van de eco-activiteit 'kruidenrijk grasland' niet mee voor de totale waarde. De totale gerealiseerde waarde bedraagt dan € 1.969. In dat geval komt het bedrijf in aanmerking voor het niveau 'brons' en bedraagt de uit te betalen eco-premie € 1.200. De eco-premie plus de ANLb-subsidie bedraagt dan totaal € 1.680. Dit is lager dan de te ontvangen eco-premie in het geval het kruidenrijk grasland volledig wordt ingezet voor de eco-regeling. In dit geval is het dus financieel gunstiger om geen ANLb-subsidie aan te vragen voor het kruidenrijke grasland.

Tip

Op de website van RVO is een tabel te vinden, waarin staat of een bepaald ANLb-pakket wel of niet is te combineren met een bepaalde eco-activiteit. Wanneer het combineren niet mogelijk is, zal voor de activiteit een keuze gemaakt moeten worden tussen deelnemen aan het ANLb of inzet als eco-activiteit.

Bijlage: overzicht en beschrijving eco-activiteiten

Categorie: hoofdteelt

Gras/klaver

Tussen 1 april en 1 juli moet op minimaal 25% van het perceel gras staan en op minimaal 25% klaver. Voordeel: lager gebruik van kunstmest.

Grasland met kruiden

Op minimaal 25% van het perceel staan kruiden en vlinderbloemige gewassen tussen 1 april en 1 oktober. Of er staan minimaal 25% kruiden en vlinderbloemige gewassen op minimaal één derde van de grasstroken tussen fruitbomen of struiken. De percelen zijn zichtbaar bedekt en het gras, de kruiden en vlinderbloemige gewassen moeten gelijkmatig over het perceel verdeeld worden.

Voordelen: diepere doorworteling, betere bodemstructuur en diversiteit in ruwvoer.

Langjarig gras

Met langjarig gras wordt organische stof in de bodem opgebouwd, wat goed is voor de bodemstructuur. Het gaat hier om blijvend grasland (langer dan vijf jaar gras) van 1 januari tot en met 31 december. De percelen mogen vanaf 1 januari 2023 niet geploegd worden. Gewasbeschermingsmiddelen mogen slechts pleksgewijs toegepast worden.

Voordeel: betere bodemstructuur door opbouw organische stof in bodem.

Meerjarige teelt

Op een perceel moet minimaal twee jaar op rij een meerjarig gewas als hoofdteelt geteeld worden. In de tussentijd mag er geen ander gewas geteeld worden en het gewas mag niet ondergewerkt worden. Het gewas moet in de winter blijven staan. Deze activiteit telt pas vanaf het 2^e jaar mee voor de eco-regeling. Voor het jaar 2023 is dus de teelt in 2022 van belang.

Voordelen: meer rust bodem, meer organische stof, betere bodemstructuur.

Natte teelt

De natte teelt is geschikt voor gebieden met een hoge grondwaterstand, zoals veengebieden. De percelen zijn zichtbaar bedekt en er wordt minstens één keer per jaar geoogst. De natte teelt is alleen subsidiabel op arealen die tussen 2015 en 2022 werden aangemerkt als landbouwareaal.

Voordelen: lagere CO₂-uitstoot, meer biodiversiteit.

Rustgewas

Op perceelsniveau moet in een rotatie van minimaal 1 op 3 een rustgewas als hoofdteelt geteeld worden. De telling gaat in 2023 in. Dat betekent dat pas vanaf 2026 gecontroleerd kan worden of aan de voorwaarden is voldaan. In de jaren 2023 t/m 2025 mag een toegestaan gewas altijd als rustgewas ingezet worden, onafhankelijk van welke gewassen in de voorgaande jaren zijn geteeld. De percelen zijn zichtbaar bedekt en oogsten, maaien of beweiden is toegestaan.

Voordelen: betere bodemstructuur, meer organische stof en vocht in de bodem, minder gewasziektes.

Stikstofbindend gewas/eiwitgewas

De percelen zijn zichtbaar bedekt met een stikstofbindend gewas of eiwitgewas als hoofdteelt.

Voordelen: vruchtbare bodem, meer stikstofopname, betere biodiversiteit.

Strokenteelt

Er moeten op één perceel minimaal vijf gewassen als hoofdteelt geteeld worden, waarvan tenminste twee productieve gewassen en één rustgewas. Dit moet in minimaal vijf stroken van 3 tot 24 meter breed gebeuren. Stroken met landschapselementen zijn toegestaan, behalve sloten. Blijvend grasland kan niet ingezet worden als strook.

Voordelen: lager gebruik gewasbeschermingsmiddelen, meer biodiversiteit.

Vezelgewas

Voordelen: vruchtbare bodem, betere biodiversiteit.

Vroeg oogsten rooigewas (uiterlijk 31 augustus)

Het gewas wordt uiterlijk 31 augustus geoogst.

Voordelen: minder structuurbederf, betere ontwikkeling vanggewas. De inzaai van een vanggewas is echter niet verplicht.

Vroeg oogsten rooigewas (uiterlijk 31 oktober)

Het gewas wordt uiterlijk 31 oktober geoogst.

Voordeel: minder structuurbederf.

Categorie: bodemgewas

Groenbedekking

De percelen moeten van 1 januari tot 1 maart zichtbaar bedekt gehouden worden door de vanggewassen van het voorgaande jaar te laten staan. Dit geldt dus ook voor de vanggewassen van 2022. Het is raadzaam te kiezen voor een vanggewas dat niet gevoelig is voor (streng) vorst. Het vanggewas moet machinaal ondergewerkt worden en vooraf doodspuiten (of verbranden) is niet toegestaan.

Voordelen: verhoging organisch stofgehalte, verbetering bodemkwaliteit.

Onderzaai vanggewas

Direct na de oogst van het hoofdgewas zijn de percelen zichtbaar bedekt met vanggewassen tot minimaal 1 december. De hoofdteelt en de onderzaai zijn verschillende gewassen.

Voordeel: betere ontwikkeling vanggewas.

Categorie: teeltmaatregelen

Biologische bestrijding

Er moet op contractbasis biologische bestrijding worden toegepast op daarvoor toegestane gewassen. Voor 2023 is in ieder geval de steriele insectentechniek toegestaan. Later zullen meer technieken worden toegevoegd. Het contract, de factuur en het betaalbewijs moeten minimaal vijf jaar in de administratie bewaard worden.

Voordeel: bescherming milieu.

Categorie: veemaatregelen

Verlengde weidegang overdag

De melkkoeien worden overdag minimaal 6 uur geweid in de periode 1 mei tot en met 30 september.

Verlengde weidegang dag en nacht

De melkkoeien weiden dag en nacht minimaal 16 uur in de periode 1 mei tot en met 30 september.

Voor beide activiteiten geldt:

- Dieren mogen binnen worden gehouden als ze bijvoorbeeld ziek of drachtig zijn, of als de verwachte Temperatuur Luchtvochtigheidsindex (THI) 68 of meer bedraagt. Op de website van de Gezondheidsdienst voor dieren (www.gddiergezondheid.nl/hittestress) wordt deze index zeven dagen vooruit voorspeld aan de hand van de postcode.
- Deze activiteiten gelden voor al het grasland, met uitzondering van kruidenrijke of niet-productieve bufferstroken. Voor de controle wordt waarschijnlijk aangesloten bij de registratieplicht vanuit de zuivelfabriek
- Voordelen: lagere ammoniakemissie, verbeteren kwaliteit landschap.

Let op: Deze twee eco-activiteiten gelden alleen voor melkkoeien en bijvoorbeeld niet voor zoogkoeien of schapen. Dit heeft te maken met borging en controle.

Categorie: niet-productief landbouwgrond

Bufferstrook met kruiden langs bouwland

Minimaal van 1 april tot 1 oktober een bufferstrook met kruiden die (voor een deel) samenvalt met een verplichte bufferstrook. De strook ligt langs bouwland of permanente teelt, met uitzondering van tijdelijk grasland, is minimaal 3 en maximaal 12 meter breed en minimaal 25% is bedekt met kruiden en vlinderbloemige gewassen. De strook wordt niet bemest en er worden geen chemische gewasbeschermingsmiddelen gebruikt. Gewasbeschermingsmiddelen (incl. biociden), bemesten, beweiden, en

oogsten zijn niet toegestaan. Het verplichte gedeelte van de bufferstrook telt niet mee voor de mestplaatsingsruimte, maar het is nog onduidelijk of dit ook voor het niet-verplichte deel geldt. Voordelen: meer biodiversiteit, betere waterkwaliteit.

Bufferstrook met kruiden langs grasland

Minimaal van 1 april tot 1 oktober een bufferstrook met kruiden die (voor een deel) samenvalt met een verplichte bufferstrook. De strook is minimaal 3 en maximaal 12 meter breed en minimaal 25% is bedekt met kruiden en vlinderbloemige gewassen. Gewasbeschermingsmiddelen (incl. biociden), bemesten, beweiden, en oogsten zijn niet toegestaan. Wanneer het aangrenzende perceel wel beweid wordt, zal de bufferstrook hiervan door een afrastering gescheiden moeten worden. Het verplichte gedeelte van de bufferstrook telt niet mee voor de mestplaatsingsruimte, maar het is nog onduidelijk of dit ook voor het niet-verplichte deel geldt.

Voordelen: meer biodiversiteit, betere waterkwaliteit.

Groene braak

Er wordt groene braak als hoofdteelt op een niet-productieve akker of akkerrand toegepast. Minimaal 80% van de groene braak blijft minimaal 2 maanden staan in de periode van 15 maart tot 15 november. De akkerrand is minimaal 3 meter breed. De percelen zijn zichtbaar bedekt. Bemesting, het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, beweiden en oogsten zijn niet toegestaan.

Voordelen: meer biodiversiteit, minder milieubelasting.

Houtig element (heg, haag, struweel)

Het gaat om een heg, haag of struweel op of naast landbouwgrond. Een heg, haag of struweel zijn struiken aan elkaar en daartussen staan geen bomen. Er mogen alleen inheemse soorten staan. Het element en de vorm ervan moet het gehele kalenderjaar in stand worden gehouden door te snoeien en beschadiging door vee te voorkomen. De omvang van het element wordt bepaald door de werkelijke omvang.

Voordelen: meer biodiversiteit, aantrekkelijker landschap.

Overige houtige elementen

Het gaat om houtige elementen, zoals houtwallen en bomen, op of naast landbouwgrond met alleen inheemse soorten. Het element en de vorm ervan moet het gehele kalenderjaar in stand worden gehouden door te snoeien en beschadiging door vee te voorkomen. De omvang van het element wordt bepaald door de werkelijke omvang. Aan deze eco-activiteit worden wel punten maar geen waarde toegekend, omdat instandhouding van deze elementen al een wettelijke verplichting is.

Voordelen: meer biodiversiteit, aantrekkelijker landschap.

Categorie: duurzaam bedrijf

Biologisch bedrijf (Skal)

Bedrijven die Skal-gecertificeerd of in omschakeling zijn, zijn vrijgesteld van de eco-activiteiten en hebben sowieso recht op de eco-premie. Als niet het hele bedrijf Skal-gecertificeerd is, wordt de eco-premie berekend zoals bij niet-biologische bedrijven.

Let op!

Op de website van RVO is een tabel te vinden, waarin staat welke gewassen (met gewascode) zijn gekoppeld aan de eco-activiteiten.